

Til: Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Sagsnummer: 2023 - 4725

Høringssvar til lov om statsligt udpegede energiparker

Dato: 27. februar 2024

Sags ID: SAG-2024-00918
Dok. ID: 3428432

E-mail: JEMA@kl.dk
Direkte: 3370 3523

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

KL takker for muligheden for at afgive høringssvar på *udkast til lov om statsligt udpegede energiparker*, der har til formål at udmønte dele af *Klimaaftale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023, Rammevilkår til fremme af VE-udbygningen*, herunder fastsætte rammevilkår for statsligt udpegede energiparker.

KL er generelt positive over for lovforslaget, men har også en række bemærkninger, som fremføres i nærværende høringssvar.

Overordnede bemærkninger

Kommunerne bakker op om regeringens høje ambitioner for udbygningen af vedvarende energi (VE) på land frem mod 2030. KL finder det derfor positivt, at der sættes statsligt fokus på at sikre større sammenhængende arealer til vedvarende energi, hvor det ikke er muligt i dag. KL finder det ligeledes positivt, at regeringen ønsker at understøtte mulighederne for at placere PtX-anlæg og erhverv i tilknytning til energiparkerne, da bedre rammer for samplacering vil understøtte en multifunktionel udnyttelse af de tilgængelige arealer samt reducere behovet for investeringer i el-infrastruktur.

Afgørende at energiparker alene kan udpeges med kommunens accept

KL bemærker, at ministeren for byer og landdistrikter alene kan udpege et areal som energipark, hvis dette sker med kommunalbestyrelsens accept. Kommunalbestyrelsens opbakning er nemlig afgørende, hvis de statsligt udpegede energiparker skal blive en succes. Det vil få store konsekvenser for den generelle opbakning til udbygningen af VE, hvis energiparkerne udpeges uden den nødvendige lokalpolitiske opbakning, hvilket kun vil modarbejde de politiske ambitioner. KL vil gerne kvittere for, at regeringen her har lyttet til kommunerne.

Alle større VE-projekter skal ligestilles

KL byder det politiske ønske om et større statsligt engagement i udbygningen af VE velkommen. Men det bør pointeres, at de statsligt udpegede energiparker kun vil udgøre ca. en tredjedel af den samlede VE-udbygning frem mod 2030. KL bemærker på den baggrund, at alle større VE-projekter bør omfattes af den samme regulering og muligheder. Der skal også i de andre projekter være den samme øgede koordinering mellem de statslige myndigheder, som foreslås at gælde for de statslige energiparker. Dertil bør kommunerne have mulighed for at ønske statsligt engagement i større VE-projekter uden for de statslige energiparker, hvis de ønsker dette. Alternativt opstår der et ulige forhold mellem planer inden for de statslige energiparker og den traditionelle kommunale planlægning, hvilket vil være

uhensigtsmæssigt for den helhedsorienterede planlægning, der finder sted i kommunerne.

De store ambitioner skal modsvares af flere ressourcer til kommunerne

Endeligt bemærker KL, at de store ambitioner på VE-området lægger et tilsvarende stort pres på den kommunale sagsbehandling, der ikke altid understøttes i takt med, at ambitionernes stiger. Den politiske målsætning om en firedobling af vedvarende energi på land, som det aktuelle lovforslag understøtter, vil medføre et betragteligt ressourcestræk i kommunerne til borgerdialog, planlægning, miljøtilladelser mv.

Derfor bør Folketinget sikre tilstrækkelige ressourcer i kommunerne til at understøtte en hurtig sagsbehandling af alle VE-projekter, hvis den politiske målsætning om en firedobling af elproduktionen fra landvind og sol frem mod 2030 skal indfries.

KL bemærker, at der i EU-regi også er fokus på at afsætte midler til de nationale godkendelsesmyndigheder for at fremme VE-udbygningen, og i Danmark er kommunerne de relevante godkendelsesmyndigheder. Imidlertid er der ikke p.t. givet midler til kommunerne, og dette bør der rettes op på.

Specifikke bemærkninger

Sammensætningen af relevante erhverv bør fastsættes ved lokalplan

Det fremgår af lovforslagets § 1, stk. 2, at loven bl.a. har til formål at forbedre mulighederne for etablering af PtX-anlæg og anden erhvervsmæssig bebyggelse i energiparker, hvor særlige hensyn taler for det.

KL finder det positivt, at der med lovforslaget derved gives rammer for lokal erhvervsudvikling i det åbne land i forbindelse med energiparker. Det er særligt positivt, at virksomheder og anlæg til udnyttelse af overskudsvarme fremgår eksplicit af lovforslagets bemærkninger.

Det fremgår dog ikke eksplicit, med hvilken detaljegrade staten kan planlægge for tilknyttede anlæg i en bekendtgørelse om udpegning af en energipark. På den baggrund bemærker KL, at placering af områder til erhverv skal være omfattet af den accept, som kommunalbestyrelsen skal give til en energipark. Dette skyldes, at udlæg til erhverv kan kræve forskellige kommunale investeringer i infrastruktur – herunder vejbetjening.

KL bemærker desuden, at der bør være frie rammer i den statslige kommuneplan, så kommunerne selv kan bestemme anvendelsen i forbindelse med den efterfølgende lokalplanlægning.

Kommunalbestyrelsen inddrages tidligt i udpegningen af energiparker

Det fremgår af lovforslagets § 3, stk. 1, at ministeren for byer og landdistrikter kan udpege et areal som energipark, hvis det sker med kommunalbestyrelsens tilslutning. Det fremgår ligeledes, at ministeren ved en bekendtgørelse kan fastsætte en overordnet ramme for arealets mulige anvendelse som energipark, herunder fx afgrænsning ift. placering af hhv. VE og tilknyttede anlæg.

Det fremgår dertil af lovforslagets bemærkninger, under afsnit 3.1.3.3., at kommunalbestyrelsen skal inddrages tidligt i processen omkring udpegning af en statslig energipark, ligesom kommunalbestyrelsen skal have mulighed for at udtale sig skriftligt, inden et forslag om udpegning offentliggøres.

Dato: 27. februar 2024

Sags ID: SAG-2024-00918
Dok. ID: 3428432

E-mail: JEMA@kl.dk
Direkte: 3370 3523

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 5

KL finder det positivt, at der med lovforslaget lægges op til en tidlig og reel inddragelse af kommunalbestyrelsen.

Afvejning af nationale interesser (§ 3, pkt. 2)

KL finder det positivt, at der ved udpegningen af energiparker foretages en samlet afvejning af forskellige anvendelses- og beskyttelsesinteresser i området. Udpegningen som statslig energipark vil således være udtryk for en prioritering af områdets mulige anvendelse til opstilling af vindmøller og solcelleanlæg, og eventuelt tilknyttede anlæg, over for andre interesser. KL kvitterer ligeledes for, at ministeren for byer og landdistrikter koordinerer de relevante statslige myndigheders sagsbehandling, frem for at denne koordinering skal varetages af den respektive kommune.

KL opfordrer til, at denne afvejning og håndhævelse af de nationale interesser, hvor ressortministeren har ansvaret for at koordinere og afveje forholdet mellem alle de nationale interesser, også udfoldes til den generelle behandling af kommuneplanerne, som det tidligere har været tilfældet. KL opfordrer samtidig til, at staten sikrer en koordinering mellem statens udpegning af energiparker og de konkrete kommuners kommuneplaner.

Udlæg af byzonearealer i det åbne land (§ 10)

Det fremgår af lovforslagets § 10, at ministeren for byer og landdistrikter i forbindelse med udpegning af en energipark kan fastsætte regler om, at § 11 a, stk. 8 i Planloven ikke finder anvendelse ved planlægning for tilknyttede anlæg.

KL finder det positivt, at der med bestemmelsen åbnes op for, at anlæg i tilknytning til de statslig udpegede energiparker, i form af PtX-anlæg eller anden erhvervsmæssig bebyggelse i energiparken kan udlægges til byzone uden tilknytning til eksisterende byzone. Bestemmelsen åbner for nye muligheder for grønne synergier i form af fx udnyttelse af overskudsvarme, ressourcer og biprodukter fra produktion m.v. Ligeledes finder KL bestemmelsen hensigtsmæssig, da bestemmelserne i bonuslokalplaner ofte er så detaljerede, at selv mindre ændringer i projektet udløser krav om landzonetilladelse.

KL opfordrer til, at denne bestemmelse overføres til Planloven således, at der sker en ligestilling mellem de statslige energiparker og kommunernes VE-planer på dette område.

Det bør desuden overvejes, om denne mulighed ikke bør indføres i Planloven og dermed vil blive gældende generelt for virksomheder i tilknytning til energiproduktion. Så kan kommunen planlægge for erhverv i byzone i tilknytning hertil, uden at skulle indhente statslig planlægningsstilladelse. Det vil generelt fremme den grønne omstilling.

Øget vejledning bør gælde alle VE-projekter

Det fremgår af *Klimaaftale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023, Rammevilkår til fremme af VE-udbygningen*, at der skal etableres én indgang for energiparkerne til statslig myndighedsbehandling på natur- og miljøområdet, som skal yde vejledning til kommunerne, koordinere de

Dato: 27. februar 2024

Sags ID: SAG-2024-00918
Dok. ID: 3428432

E-mail: JEMA@kl.dk
Direkte: 3370 3523

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

relevante statslige myndigheders sagsbehandling og eventuelt overtage myndighedsbehandlingen af miljøvurderingen og eventuelle miljøtilladelser.

Af lovforslagets bemærkninger fremgår det dertil, at Miljøministeriet vil tilbyde vejledning til VE-opstillerede og kommuner om særligt miljøvurderinger i forbindelse med projekter i energiparkerne.

KL kan ikke se, at den politiske aftale om, at der skal etableres én indgang til for energiparkerne til statslig myndighedsbehandling på natur- og miljøområdet, er udmøntet i nærværende lovforslag, medmindre der er tale om de tilfælde, hvor staten gør brug af call in, jf. lovforslagets §§ 12-13.

KL ser et behov for, at der etableres én indgang for alle VE-projekter til almindelig statslig myndighedsbehandling. Her bør staten selv koordinere myndighedsbehandlingen på tværs af relevante ressortministerier, hvilket generelt vil understøtte en hurtigere sagsbehandling af VE-projekterne. Samtidig bør det præciseres, hvordan Miljøministeriet vil tilbyde vejledning til kommuner og VE-opstillere om miljøvurderinger i forbindelse med projekter i energiparkerne.

Overdragelse af kommunalbestyrelsens beføjelser og Call-in (§§ 12-14)

Det fremgår af lovforslagets §§ 12-14, at hhv. ministeren for by og landdistrikter, miljøministeren og kulturministeren kan overtage kommunalbestyrelsens beføjelser på plan-, miljø- og museumsområdet. Dette kan både ske efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller i særlige tilfælde efter ønske fra ressortministeren efter de såkaldte call in-beføjelser. Af lovforslagets bemærkninger fremgår det, at statens engagement i myndighedsbehandlingen skal medvirke til at sikre fremdrift samt medvirke til at kvalificere grundlaget for de enkelte afgørelser, f.eks. ved at staten i visse tilfælde kan overtage den kommunale planlægning og miljøvurderinger af konkrete projekter.

KL finder det overordnet positivt, at kommunalbestyrelsen kan anmode relevante ministerier om at varetage hele eller dele af sagsbehandlingen ifm. behandlingen af en statslig energipark. Det kan i nogle tilfælde være relevant, at staten overtager sagsbehandlingen, fx i store projekter, der går på tværs af flere kommuner, ved projekter med særligt komplicerede miljø- og naturhensyn eller i projekter der kræver en særlig afvejning mellem de nationale interesser. KL ser dog samtidig en risiko for, at et statsligt engagement i myndighedsbehandlingen kan lede til parallelle myndighedsspor, der i sidste ende vil forsinke projekterne. KL opfordrer til, at der i udmøntningen af lovforslaget er fokus på at sikre den rette koordinering ved et øget statsligt engagement - både lovgivningsmæssigt, planlægningsmæssigt eller processuelt.

KL stiller sig derimod kritisk overfor, hvis staten benytter sine call in-beføjelser for derved at tilsidesætte det kommunale selvstyre. Herved er der en risiko for manglende inddragelse af lokale hensyn og sikring af lokalt ejerskab og støtte til projekterne. KL vil opfordre til, at staten alene overtager myndighedsbehandlingen efter ønske fra kommunerne eller, hvis der foreligger planlægnings- eller miljømæssige faglige grund til, at kommunalbestyrelsen ikke gennemfører myndighedsbehandlingen for en statslig energipark.

Dato: 27. februar 2024

Sags ID: SAG-2024-00918
Dok. ID: 3428432

E-mail: JEMA@kl.dk
Direkte: 3370 3523

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 5

Dato: 27. februar 2024

Sags ID: SAG-2024-00918
Dok. ID: 3428432E-mail: JEMA@kl.dk
Direkte: 3370 3523Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 5 af 5Oplysninger til brug for udpegning af arealer (§ 15)

Det fremgår af den foreslåede § 15, at ministeren for byer og landdistrikter kan pålægge kommunalbestyrelsen at tilvejebringe oplysninger til brug for udpegning af arealer som energiparker, herunder til behandling af forslag til arealer, jf. den foreslåede § 4, stk. 1.

KL påpeger, at bestemmelsen er for vidtgående og alene bør omfatte de projekter, som kommunen selv har meldt ind.

KL bemærker, at det vil medføre en væsentlig byrde for kommunerne, hvis de skal tilvejebringe oplysninger for alle de potentielle arealer, der foreslås af opstillere. KL noterer sig i den sammenhæng, at langt størstedelen af de hidtidigt indmeldte arealer er meldt ind af opstillere.

KL forventer på den baggrund at få en eventuel bekendtgørelse i økonomisk høring, hvis ministeren vælger at udmønte bestemmelsen.

Indberetning og ajourføring af oplysninger (§ 16)

Det fremgår af lovforslaget § 16, at miljøministeren kan fastsætte regler for kommunalbestyrelsen til at indberette og ajourføre oplysninger om behandling af ansøgninger om etablering af vindmøller, solcelleanlæg og tilknyttede anlæg i energiparker. Disse oplysninger skal bl.a. bruges ved en vurdering af, om staten skal overtage myndighedsbehandlingen af projektet, jf. de foreslåede §§ 12-14.

KL bemærker, at det vil lægge yderligere pres på sagsbehandlingen i kommunerne, hvis der indføres et krav om løbende indberetning og ajourføring af oplysninger om projekterne i et statsligt system.

KL vurderer på den baggrund, at en senere udmøntning af bestemmelsen vil få væsentlige økonomiske konsekvenser for kommunerne. KL forventer på den baggrund at få en eventuel bekendtgørelse i økonomisk høring, hvis ministeren vælger at udmønte bestemmelsen.

Endeligt bemærker KL, at den foreslåede overvågningsmekanisme giver et indtryk af en manglende tiltro til kommunernes kompetencer som myndighed. KL vil i den sammenhæng opfordre til, at ministeren inddrager KL, hvis den foreslåede bestemmelse ønskes udmøntet ved en bekendtgørelse.

KL forventer at få nærværende lovforslag i økonomisk høring.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Jesper A. Madvig
Chefkonsulent, KL